

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ТА АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ПІСЛЯЗБИРАЛЬНОЇ ДОРОБКИ
ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ
ЯК ВАЖІЛЬ ПІДВИЩЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ**

14-15 березня 2019 року

Херсон
2019

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Співголови комітету:

Кирилов Юрій Євгенович – ректор, доктор економічних наук, доцент, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Ніколаєв Дмитро Володимирович – менеджер українського проекту бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP)

Оргкомітет:

Аверчев Олександр Володимирович – проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності, доктор с.-г. наук, професор, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Терновський Володимир Олександрович – заступник менеджера українського проекту бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP), к.е.н., доцент

Синюк Олександр Дмитрович – голова ГО «Земля Таврії»

Грановська Вікторія Григорівна – декан факультету економіки, к.е.н., доцент, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Мринський Іван Миколайович – декан агрономічного факультету, к. с.-г. н., доцент, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Балабанова Ірина Олександрівна – декан біолого-технологічного факультету, кандидат с.-г. наук, доцент, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Бойко Павло Михайлович – декан факультету рибного господарства та природокористування, кандидат біологічних наук, доцент, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Артюшенко Валерій Васильович – декан факультету водного господарства, будівництва та землеустрою, кандидат с.-г. наук, доцент, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Почтова Наталія Леонідівна – завідувача кафедрою плодоовочівництва, к.с.-г.н., доцент, ЗО «Білоруська державна орденів Жовтневої Революції і Трудового Червоного Прапора сільськогосподарська академія»

Гоголадзе Ілля – Асоціація регіонального розвитку, координатор проекту, м. Тбілісі, Грузія

Паршова Велта – доктор економічних наук, професор кафедри землеустрою та геодезії Латвійського сільськогосподарського університету, м Єлгава, Латвія

I 66 **Інноваційні технології та актуальні питання післязбиральної доробки плодоовочевої продукції як важіль підвищення економічної ефективності:** матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Херсон, 14-15 березня 2019 р. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 560 с.

ISBN 978-966-916-760-6

Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні технології та актуальні питання післязбиральної доробки плодоовочевої продукції як важіль підвищення економічної ефективності» проводиться з метою обміну досвідом з комплексних проблемних питань розробки та впровадження інноваційних методів і технологій післязбиральної доробки плодоовочевої продукції та підвищення ефективності функціонування та розвитку агробізнесових структур. Основними результатами наукової роботи за темою конференції визначені методологічні, нормативно-правові засади та особливості вітчизняної і європейської практики щодо впровадження інноваційних методів і технологій післязбиральної доробки плодоовочевої продукції та підвищення ефективності функціонування та розвитку підприємств різних форм господарювання із залученням вітчизняних і зарубіжних фахівців України, а також представників органів державної влади, громадських організацій. Зміст матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, є точкою зору авторів не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Український проект бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP) фінансується Міністерством міжнародних справ Канади, реалізується та співфінансується Менонітською Асоціацією Економічного Розвитку (MEDA). MEDA співпрацює з Ізраїльським агентством міжнародного співробітництва (MASHAV) та міжнародними сервісними компаніями з метою надання технічної підтримки.

УДК 635.07:330.131.5(063)

Обґрунтування актуальності теорії бірюзових організацій для аграрних підприємств Жосан Г. В., Алещенко Л. О.	208
Важливість консалтингової діяльності в аграрному секторі економіки України Жужа М. С., Адвокатова Н. О.	211
Організаційно-економічний механізм логістичної інтеграції Іваненко Т. Я.	214
Формування і розвиток моделей та інструментів соціальної відповідальності підприємств агробізнесу Ігнатенко М. М.	217
Сучасний стан та особливості розвитку роздрібної торгівлі Херсонської області Карнаушенко А. С.	220
Перспективи розвитку українського ринку овочів та фруктів Ковтун В. А.	225
Управління стратегічним розвитком аграрних підприємств Коломієць Н. О.	229
Роль малого підприємництва у сучасній економіці України Котко Я. М.	232
Розвиток ринку часнику як нішевої культури Краєва О. В.	235
Логістичне забезпечення розподілу сільськогосподарської продукції підприємства Макаренко С. М., Поладов З.	240
Вплив євроінтеграційних процесів на конкурентоспроможність аграрних підприємств Мохненко А. С., Федорчук О. М.	243
Напрями підвищення ефективності підприємств з переробки плодоовочевої продукції Наумова О. В.	246
Особливості торгівлі плодовоовочевою продукцією Нікітенко К. С.	250
Стан та тенденції розвитку ринку агрусу в Україні Ніколаєнко О. О.	253
Ринок спецій в Україні: аніс, фенхель, коріандр Обіход В. Ю.	256

5. Tyuhtenko N. A. Increasing competitiveness of the enterprise by improving logistic strategy of distribution of production and supply of raw materials [Текст] / N. A. Tyuhtenko, S. M. Makarenko, N. M. Oliinyk // Науковий вісник Полісся. – 2018. – № 2 (14). Ч. 2 . – С. 56-63.

ВПЛИВ ЕВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мохненко А. С.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів, обліку та підприємництва

Федорчук О. М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та підприємництва

Херсонський державний університет

Однією з головних ознак ринкової економіки України в умовах ратифікація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, у т. ч. в аграрній сфері, є конкурентна боротьба, суперництво підприємницьких структур і підприємців за отримання виробничих замовлень, максимальних прибутків. Тому саме конкурентні відносини координують виробництво матеріальних благ через систему ринкових важелів і ціновий механізм. Вони є важливим проявом ринкових відносин у розвитку аграрних підприємств різних форм власності та організації виробництва, в т.ч. фермерських господарств.

Аналізуючи і узагальнюючи відомі підходи до визначення конкуренції та механізмів її прояву, можна зробити наступний висновок: конкуренція – це особливі економічні відносини, економічне середовище, суперництво, спрямовані на задоволення переваг всієї структури потреб при умові достатньої кількості на ринку продавців і покупців, а також вільного входження у галузь та виходу з неї, це боротьба за максимум прибутку. Повною мірою це стосується підприємств аграрної сфери економіки.

В умовах євроінтеграційних процесів всі господарюючі суб'єкти, у тому числі й фермерські господарства, повинні формувати конкурентоспроможність виробленої продукції, прибуток для функціонування свого подальшого розвитку, але робити це необхідно в межах, установлених державою. Вплив зі сторони держави на функціонування фермерських господарств здійснюється у формі регулювання, їх організації, виділення земельних наділів, кредитно- фінансових відносин, податкової політики, цінової політики, регулювання сертифікації, охорони навколишнього середовища. У внутрішні параметри мікросередовища держава практично не втручається, тому свою конкурентоспроможність фермерські господарства формують самостійно.

Формування й функціонування фермерських господарств багато в чому залежить від вибору конкурентної стратегії, що відображає, з однієї сторони, можливості господарства, його сильні й слабкі сторони, позицію в галузі, а з іншої сторони – структуру галузі, що впливає на співвідношення сил, що визначають конкуренцію в ній.

Для того, щоб визначити відповідність продукції фермерських господарств вказаній вимозі, необхідно порівняти їхню діяльність із іншими товаровиробниками, тобто провести аналіз конкуренції на ринку. Це варто робити за рахунок загальної системи збору й обробки інформації про діяльність конкурентів (звітність, публікації про комерційну діяльність, реклама, торговельні виставки і ярмарки й т.п.). Вказана інформація є відкритою для загального використання. Важливо використовувати інформацію й іншого характеру: опитування покупців і дилерів про збут продукції на ринках, відомості з бірж, експертів по ринку, державних правових і економічних установ.

У загальному плані вивчення конкурентів варто проводити у відповідності до їх орієнтації у виробничо-збутовій діяльності. Особливо важливо вивчити їхню стратегію на ринку в галузі структури пропозиції, цінової політики, технології продажу, обслуговування.

Прогноз поведінки конкурентів повинен урахувати такі фактори, як темпи росту, прибутковість, мотиви й цілі виробничо- збутової політики, зміст поточної й попередньої стратегії збуту, рівень управлінської культури. Вказані фактори в їхньому практичному застосуванні формують сутність і систему характеристики конкурентоспроможності. Нами сформована система характеристик забезпечення конкурентоспроможності фермерського господарства (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика об'єктів конкурентоспроможності

Об'єкт	Характеристика конкурентоспроможності об'єкта	Основні вимоги до об'єкта
1	2	3
Нормативні акти	Ступінь задоволення потреб у даному виді нормативного акту, можливості його використання	Відповідність загальноукраїнським і міжнародним нормам, застосування при розробці системно-комплексних підходів, обґрунтованість і перспективність
Система стандартів по управлінню якістю праці і продукції	Ступінь відповідності в документації показників якості й економічності об'єкта вимогам конкретного ринку на період сприйняття споживачем	Застосування встановлених на практиці сучасних і стратегічних стандартів, що випереджають базу порівняння при плануванні відновлення об'єкта, відповідність міжнародним вимогам (при необхідності) і вимогам споживачів

1	2	3
Технологія	Можливість по даній технології виробити якісну й економічну продукцію відповідно до встановлених стандартів	Забезпечення мобільності технології, оптимальності, рівня механізації й автоматизації процесів, мінімальних втрат ресурсів
Вироблена продукція (виконувана послуга)	Ступінь задоволення потреби в порівнянні із кращою аналогічною продукцією, що використовується на даному ринку. Наявність сертифіката якості	Забезпечення якості й економічності продукції (послуги) на рівні не нижче вимог конкретної групи споживачів в відповідності з результатами сегментації ринку на момент впровадження продукції в споживачів
Виробництво	Здатність виробництва як складної, відкритої організаційно-економічної системи прогнозувати своє майбутнє, провадити конкурентоспроможну продукцію й забезпечувати за рахунок цього достатню для нормального функціонування й розвитку прибуток	Використання прогресивної технології, сучасних методів менеджменту, своєчасне відновлення фондів, забезпечення гнучкості виробництва, пропорційності, безперервності, ритмічності процесів
Член фермерського господарства	Уміння виконувати вимоги технології по всіх параметрах (якість, кількість, строки, витрати)	Знання кваліфікаційних вимог відповідно до цілями фермерського господарства, ведення нормального способу життя
Голова селянського (фермерського) господарства	Уміння розробити систему забезпечення конкурентоспроможності даного об'єкта управління і володіти методами сучасного менеджменту по досягненню цілей керованої системи	Знання й застосування сучасних методів досліджень і розробок, методів формування колективу (при необхідності) організації й мотивації праці, зміцнення здоров'я підвищення рівня культури
Інфраструктура, навколишнє середовище	Ступінь відповідності даного виробника міжнародним нормативам, досягненням по екології, задоволення фізіологічних, духовних і соціальних потреб людини, якості роботи об'єктів виробничої інфраструктури	Забезпечення (у перспективі) якісних і кількісних нормативів соціальної й виробничої інфраструктури країни, регіону, господарства міжнародним нормативам, досягненням
Інформація	Повторюваність конкретної інформації у господарстві, регіоні, країні, за рубежем	Забезпечення вірогідності, обґрунтованості, новизни, конкретності, машиноорієнтованості.

Наведена система характеристик конкурентоспроможності фермерських господарств і вимог до них може змінюватися залежно від конкретних

природно-економічних умов, вимог зовнішнього й внутрішнього середовища, впливу міжнародної конкуренції й інших факторів, але принципова схема характеристик конкурентоспроможності у всіх галузях залишається постійною й відрізняється тільки своєю специфікою залежно від конкретних умов господарювання.

Конкурентоспроможність фермерського господарства представляє собою його потенційну можливість виробляти продукцію, яка б вигідно відрізнялась на ринку своєю якістю і ціною для споживача. Конкурентоспроможність фермерського господарства – це забезпечення оптимального співвідношення між обсягами виробництва і реалізації продукції та його ресурсним потенціалом, платоспроможності і інвестиційної привабливості підприємства, посилення стійкості до природних і економічних ризиків.

Використана література:

1. Mokhnenko A. Human capital cost accounting in the company management system / T.Hilorme, I.Perevozova, L.Shpak, A.Mokhnenko, Y.Korovchuk // Academy of Accounting and Financial Studies Journal. – London, 2019. – № 23. – Special Issue 2. – Access mode: <https://www.abacademies.org/articles/human-capital-cost-accounting-in-the-company-management-system-8412.html>

2. Кондратюк О.І. Підвищення конкурентоспроможності виробництва сільськогосподарської продукції / О.І. Кондратюк // Економіка АПК. – 2005. – № 10. – С. 109-112.

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ З ПЕРЕРОБКИ ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Наумова О. В.

аспірант

Херсонський національний технічний університет

Подальший розвиток соціально-економічної системи України повинен ґрунтуватися на таких моделях виробничих систем, які здатні сформувати базис конкурентоспроможності національного господарства. Такою системою беззаперечно є підприємства з переробки плодоовочевої продукції.

Складність завдання стимулювання росту економічної ефективності і формування якісно нових механізмів регулювання розвитку багатофункціональної виробничої системи підприємств з переробки плодоовочевої продукції полягає в необхідності прискореного і складного пошуку дієвої моделі й механізму функціонування виробництва. Визначення перспектив розвитку підприємств з переробки плодоовочевої продукції є вихідним етапом формування стратегії і механізму їх економічного зростання.

Проблемам дослідження розвитку підприємств з переробки плодоовочевої продукції присвячені публікації відомих вчених [1-4], у яких ґрунтовно розглянуто існуючі й перспективні проблеми адаптації українських

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ ПІСЛЯЗБИРАЛЬНОЇ ДОРОБКИ
ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ ЯК ВАЖІЛЬ
ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ**

14-15 березня 2019 року

Підписано до друку 12.03.2019 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Ум.-друк. арк. 32,55. Тираж 150. Замовлення № 0319-41.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105
Телефон +38 (0552) 39 95 80
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.